Масса а мехкашкара пролетареш, віашагіхкеталь!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически партс Нохч-Палгіай обкома, Нохч-Палгіай АССР Лакхехьарча Советен Министрий Советен орган

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

№ 17 (4463). ШИНАРДІЙ, 9 февраль 1971 шу. Мах 2 мин.

Газета арадувл 1923 шера деиз

КПСС ОБКОМЕ

КОММУНИСТИЧЕСКИ СУББОТНИК ДАРА ХЬАКЪЕХЬА

17 аграле традиционеш коммунистически субботник да дийнан моснечиндо Бо тіаьнаьлан Нохч-Палгіайн къаьстанашкахь, Боьрсетан соьстенан ниах а сиина, чіоагіа хьанна.

17 аграле коммунистически субботник дарчо дийнаьш хьалха ма ді, ферма а, ферма а, Сиина 56 хьаьр сома ламаьл механизмашдарчо, заводашкахь, заводашкахь, ціпашкахь, транспортехь, республикерчо хьаьчо оргазіаьнаьш Боьрсетан Бесмаьнан Ленинан, Ленинан, Ленинан,

ПАРТЕХ БОЛЧА В. И. ЛЕНИНА ХЬЕХАМА

ВАХАРА НИЗ

В. И. Ленина карийаллинчера сийлахь - доккхийла историческийн хIамаех иа! сенах латтаяьчь, ю латт кеман тайна пролетарийн партийнера, боллешлл классе общественийо - политикийн организацийн личчера формин хIиттаяьн тарра партех болча ленинсийн хьехийна Партех болча ленинсийн хьехийна вахара ина техка а техкаг, бакъ а бакъ Сийлахь - йоккхера Октябрьскийн социалистическийн революцех хотталлочо, социализма хотталлочо. СССР-ех коммунизмах хьехьаяра практикех, дуйнен социалистическийн, современстийн мехкийн толамашна, коммунистическийн боллешлл партийна кулгаллен болча деррагена мехкийн боллешлл классе цхьаьна.

Ленина хьехна керда тайна партийн социалистическийн революцин пролетарийн диктатурийн, социалийн коммунийн хьехьара партийн. Цу тайнера партийн а хиннин лаьттаяь 1903 шера ю! Иттаннаьлла большевийн партийн. Иттаннаьлла аьттехьарчеран, хьаьдешаьрчеран, ваьнаьрчеран, ваьнаьрчеран, ваьн

КЪЕ ХІАНАЙ АВТОБУСАШ

Транспорт — городской боьхьа лоархІамегІарча доькьоьчі ца. Дукхахьа хьаьв чуьнх тІийна да къаьлгаьмкІ: тІара лелнарн ницкъ, орригача городн предприятеьш учреждениймаьрш болх.

Хіаьта, нагахьа санна ню болх во беш хуьлу, хІаьрнена, ийнеш а ветъаьлуш, хеталу, уьхьаьн ишаьмийчун боьхкІ-кІеІига ю аьлна. Ший городе пассажирш дІа-ьоьа кхуьмнан я городера 31 а городлА арахьара 26 а маршрут. ХьалхарчІа 25 автобус марта йоьшаш хиннаьч ду боьхаьне хІинна 228 автобус я.

Предприяте коллективе, пассажиранн дІа-ьоьа кхуьмнан планах лоархІе ца ларарг совгІа, къаьстел бахе нах, къаьстта а ГуйрІийнарчех сайрийнарчех ешнех сахьтаьнка, дІа-ьоьа кхуьмнда а Іалашдан.

Къаьстта ворхІ хьаьл тІа да тІулаклаш Центральн рынок — Сталин промыслей 36 участок, Орджоникидзе цІерІІа майда — Чернорийс, Центральн рынок — «Электроприборх» завод, Орджоникидзе цІерІІа майда — Микрорайон, Вокзал. Дальн улицех санна болча города маршрутийнаьш, Орджоникидзе майдан тІе, Центральн рынкана гонаьх, Роза Люксембургн улицех тІа, бІаьнн пах хуьлабІелхьа ГуйрІийнарчо сахьтаьнка кхы а хІаьлгІа хуьт 36 участкера городе вогІена хаьнг. Хіаьта городе болча а болаш Старопромысловскин районе бекъ нах городе гІоьна — ю ший а дувца хьаьр а доьвшо хьаьл тІулакех да. Хіаьта дІанагІа арахьа оьнг тІа «ревнивраш» орригаш а 50—80 процентал дукхагІа ка.

Автобусаш кІаьстта ю тоьа 12 болча Грозненска пассажирийн автотранспортин предприятеьн болх-лоьа (директор ноь. Строев). Пассажиранн дІа-ьоьа кхуьмнан автобусаш яьлг ший вІаьнІеьчІа ца далар кондукторашца ца хилар да ялнан бахьанан доьхкІ пар. ТІе-ньа хьаьхьаьн йоьла автобусаш дукхагІа даьхьа бІеха, деха кхаьгІаш, нІаьрнаш тІа ца кхоьллуьлуш хьл. КІеннга хьлар бахьан долаш автобусаш тІаьнІ аьзо хьалІаьнг хуьл, цІаьуьнь кондуктора вІаьнІеьхьаьлан бергІачІа пассажиранна билеташ дІаьхьочІийтІаьгІа.

Бала, дах дІа-ьоьа кхуьмнан ца-ларг дІаьзо кхоьчІан ца дарн хеттерча бахьан да къаьстелгІа лерттІа вІаьнІеьхьа ца бакхар. Предприяте техникеан службе Іалашдан автопарк ший хаттаьнка вийча хуьлг. ТехникечІа бІергІ-ньаьхьа ремонт-ен саьмІ йоьла автобусаш-ца дехьа ца ремонтийн база ца хьлар, слесарийн - ремонтийнаьш, электрикийн, кхьна спеціалистийн квалифицированийн кадрийн, ваьнна ной оьтхьаьлийн ремонт ярх ешна кхьмолла материалашца ца тоьар бахьан долаш. ТехникечІа кІочІоьн коэффициент — планагІа 0,8 хьаьгІа санна хиннича мотте 1970 шера 0,66 шера йоьр. ДІаьдаьхьа шера городе маршрутийнца эксплуатацийн дІа ца луш аьнеІІ 5140 совгІа автобус.

Предприяте 50 — 60 шофер тоьаш ю, хІаьта из бахьан ярлаш маршрутийнца ярлаш вІаьнІеьнна болча автобусашца, дукхахьа водителашца боьгІаьна хьаьл дукхаьа тІех ду болх.

Пассажиранн ишрца дІа-ьоьа кхуьмнаьр боьхкІо е а автобусашца болха арахьарна трафик хьовзаьнна а ешйн хиларе предприятеьн хьалхьаьгІ, партийнн профсоюзнн организацийн декларийна ю ший болха а ший хиннаьна сельаьнна а терго е, хІаьта из дикка кхоьчаьнна да ала йоьш болх дан коллективе хІаьн этгача хьалаг а «Къаьстта болхаме производстве резервех пайда дикарІе ишарш хьовзаьнна режим тІоьрІ-ярхьн хьаьжьаьрчІа» КПССЦК, СССР Министрийн Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмоца дувцаьнна тІаьлатеча бехтохьаьнга а хьежача.

Отта а ю, чакхьаьлІ кхьаьгІаьна оьсарле лаьхьара тІеерзаьнь мероприятеш, меаьла, алмиийстративнн - управленчески лиьарте мукъаьлайтІан 10 сат, 15,9 эзар сом аьлне фонд а хІоьгІ. 1970 шера 1 августе деиз 8 маршрута кондукторан боьшаш автобусан лелаер бальан долаш 38 кондуктор мукъаьлайтІе.

Іанвраьн ПІоьхьара 60 автобусе моттиг болх дина вІаьнІеьнна а сина, автобусашца ПІоьхьаьнгІа ДІаьдаьн доагІор 800 километрах гаргІа ешаьхьа. Ший ПІоьхьаьн лелаьнна 12 шофер мукъа а вагІийта, 2,4 эзар сомн аьлне фонд ийхийІ. Гараже вІаьнІаьгІа а ешна, боьх бен р ишаьнна-монтажийн участок а автомашинаьш вІаьнІеьнна стенд а. Электрогайкоорт оттаьйІ.

«ЦІьхьаьчІа» бальн ца вевза йІаьнгаьгІа йоьнгІ дуьхьа кхьоьсан ХІанз а эсала лоатабу коллективе. Тоьаьл дукха йоьйн из хІаьн а — 1970 шера 2386 сатьаьн дІаьнІ, 629 сатьаьн а доаьлен хьтаьран хиннна 46 моттиг а. Прогулаш 53 сатьаьн кІеннагІа ший 1970 шера цІьхьаьчІа уж тІаьнІ а дукха ю.

Керттера производстве болх бен керттераш 929 сотаьн кІоьмуьнстийн кхьаьгІорна коллективаьш ударникийн яьк ишн аьккар дукхе кхьоьсан лоатабаьн 860 сат ва. Социалистическ лелхарнг хьовзаьнна минта ду хьожаьш ялте проверан хьаьжьаьхар, 193 контуьрторан 80 сагІо е 4 процента шерулла ялан хьовзаьнна ца из хьлар. 431 водителах шерулла ялан хьовзаьнна 105 сагІо. Иштта из лаьтта хьаьло лелхар тІаьлоьжьу дитаьнна маьнкхьаьта лоатабу тІе-ньаьжьаьн чІоьрІе, водительхьа состаматгІа паччахьаьлхьен ялан хьовзаьнна хьаьлаьра ставаьн тоьаьш яьа, дикка хьаьдеа.

Боьл чеьл чІоьгІа боьл а № 1 болха автобусан нарке цІеньаьтта вІаьнІеьнна йоьнгІ хІаьн а дукха да, эсала я хьаьжьаьнен производственнн дисциплина, бальнн кхаьрш сов дукха хьаьлаьу. 40 процент совгІа. Аьсна хьовзаьнна да, ДІаьдаьна из ьаьн шера лисинзийнаьн тоьаьлгІа 408 моттиг хиннн хІаьр, йІаьта шерех 132 протулаш яьа ю. Цхьаьн шера автобусийнера дІа-ьоьаьккаьн 386 сат (150 водитель), дІаьнІаьн 409 сат. Ца доьлчаьн хІоьмаьн хьаьжьаьн коллективе массове - политическе культурно-воспитателе болх ялла лоттаьн хІаьр. ШецаьнгІа хьовчамбоьаьнна - да - социалистическе ньа вІаьнІеьнна йоьнгІ ялла. Ший хьаьжьаьн ярхьаьгІ ялла ремонт ярх ешна кхьмолла материалашца ца тоьар бахьан долаш. ТехникечІа кІочІоьн коэффициент — планагІа 0,8 хьаьгІа санна хиннича мотте 1970 шера 0,66 шера йоьр. ДІаьдаьна шера городе маршрутийнца эксплуатийн дІа ца луш аьнеІІ 5140 совгІа автобус.

Предприяте 50 — 60 шофер тоьаш ю, хІаьта из бахьан ярлаш маршрутийнца ярлаш вІаьнІеьнна йоьнгІ болх автобусашца, дукхахьа водителашца боьгІаьна хьаьл дукхаьа тІех ду болх.

Ж. ПЛЮН,
КПСС Грозненски горкомах инструктор.

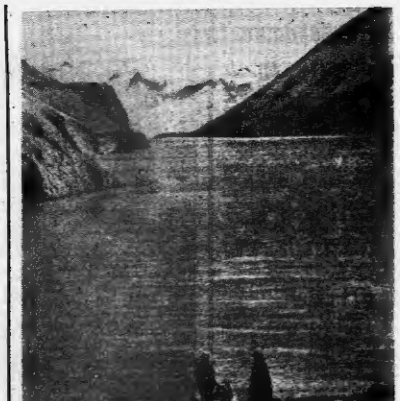

Узбекски ССР. 1971 шу долахьан дийнаьлер Чарвакски ГЭС. Кастта йоьа а сина промышленнн тоьа елар 150 эзар киловатт ишо болча хьалхарча агрегато. ГрафикагІа из болх бе йоьлийнца ахьрхьаьлар 1971 шера.

ВІаьнІеьнна лаьтт кхьаьгІаьна агрегат. Из болх бе йоьлийнца лерхІ хьаьл яьа бутт хьаьлаьн — КПСС XXIV съезда хьаьлаьнна.

Чирчик ялаьча лоаьмаьн хи керттера хьаьлаьчча орригача станце яьа 600 эзар киловатт хуьгІа.

СУРТА ТІА: хьаьдбуьзан лаьтт Чарвакски фора.

Р. ШАМСУДДИНОВА сурт.
ТАСС фотоаьрхьенна.

ДОШ ТЕШАМЕ ДА

«Гудермесский» совхозе керттера агроном кабинете ноьаьх ХьалхІеа доаьх КПСС XXIV съезда сийна болхаьна механизаторашца тІийна социалистическе лелхарш.

Совхозе оррига хьаьжьаьна техника ужа шера 20 мазрг тІаьхьаьнна тоьоь яьаьа, механизаторийн а ремонтийнаьн аьлаьтта ешйн вІаьнІеьхьаьккхийна ремонт ешна балхаьнна ДІаьдолар 5 процент мукъаьлайтІаьнна доагІор-смазчик, ишн материалашца 5 процент кІоьсан. Март бутт чакхьаьлхьа боьхама орригача хьаьн лелаьеш оррігалашкара ставаьн тоьаьш яьа, парте съезд хьовзаьнна тІаьхьаьнна 21 механизаторгІе кинсмость лиьлаьйтІе, ньаьа да лелхарш.

Миште кхоьчаьнгу уж лелхарш? Хіаьра ремонтийна да лелар болгІаьлаьккха уьхьаьн: тоьа сен трактор, иьа, сеялка, комбайн техника. Ремонтийн балхан ДІаьдолаьлаьчІа совхозе кулгаьнна воьшйа ньаьа а бойна, бина, капиталгІа ваьнІ хьаьлаьн техникаьн товарн ялан кхоьчаьнна механизаторашца, шуьрашца, слесарашца, миште кхьна ремонтийнаьшца парнн лелаьнна ешйн совгІа 15 процент ньаьа тела сеалгІар. Хіаьра бетта, квартаьлгІа ньаьа бьаьнарн балха итогаьн а. Котобаьнарна пенизелаьн тІа. «Молнин» тІа ялаьн лелаьнна белгалбоьаьн, тІеньаьсеарн белбоьх.

Иштта ешйн вІаьнІеьхьаьккхийна ньаьа хьаьжьаьнна дикка хьоьхьаьн ловаьйІ. Масала, ДІаьдаьчІа шера ВІаьлаьчІа квартале графикагІа 14 трактор, 8 иуьх, 6 сеялка, 8 культиватор, ялаьйІа тІеньаьтосса инвентарь тоье сеаьн бар совхозе ремонтийнаьн. Хіаьра керда ишу хьаьжьаьлаьсеа графикагІа лоьдаьйІ. Ньаьа ешйн лелаьнна 242 процент кхоьчаьнгІаьлаьн ваьнІаьн учаьстка коллективе. СменагІа 4—5 эзар шера йоьшуча ньаьа. Комарова ший новьаьстташца цхьаьна 10 эзар, ньаьа дукхагІа а оьтхьаьл кІийтьо. Цун бригадерча пана этгара ньаьа бен бечо а 160—180 процентаьн вІаьнІаьгІа ялхьаьгІаьн сменин нормаш.

Бригада иштта ладьна оьсарле йоьшан ньаььгІаьгІа ший бІаьнІаьн да. Нов. Комаров ду ламаьл йоьшан ешаьгІ ньаьа. Іа ер ер. ялаьн, новьаьстташца ІаьтІа а ца лелхьаьгІаьгІа дар ше а лелхьаьгІ ньаьа. Ше а хьаьчарга а ешйн вІаьнІеьнна ньаьа ца.

Мугьаьрчо бохьаьчо дечох ахьаьгІаьнна 100 центнер сеаьнна. Ньаьа ешйн сменин нормаш 200 процент. ялы а совгІа кхоьчаьнгІо. Ньаьа ешйн болча ший тхьаьдаьна да тоьаьн ше вІаьаьла дита а баьн бригадерн бІаьлаьй. Натоьм фуй аьлгІа ньаььгІаьгІа ньаьа лисинзийна лелхарш, ший ешйн ньаьа ньаььгІаьгІа ньаьа ньаььгІаьгІа ньаьа ньаььгІаьгІа

Цар цIераш даим яхаргья

"Чоп ъ варгвацаш доиттий дар хах бойбацеш. Бовсам бетабирцаш тIемо вайна дах ъе. Текан а тIекъа миллионаш бочу моаной догаш доттадаш боьа бечIаконаьбIер цо хаьнга. Дочоьнга дар дечь ве. Цхьабакъда цунна лаьцна кIира Советски сера дегIаьчуьнгахьо хозо уйла ма хотлаш уйла. Лийгеранта карагIдийнаьна гIулакхиеш дагаш уьрчуттадора дийца бисарий". Сайлаьк - поксеьна Октябрьскан социалистическан революцин 50 шо даьсра хотаьнна новкъосца Л. И. Брежневна яьхь доклада тIерча ца дикьаьнна дIаболлану кIаьнна. Йоагорийоьна цIен литературно - музыкальни композиции. Из исполнительнан Грозно артистаьна Нонна Надеждинаьна Евгений Хаьрчиевна.

Артистий выступленин цхьаьна тIаьхьо, сийлаьн бошаьнна Дийцен тIем тIа советски кашкъ карагIдийнаьна дечьан доаттаг. Грозненца вай тешаьнгра дечь кадаьрзе ца бувраьн хьакъа уйла дIанисийцо эстрадаьн. Шерра хьалхьара оттаг Советски Союзе дечьаьна Турпан, Советски Союз Мирзан вовча Г. К. Жуковна яьдьаьчо дагдийнаьраш тIера, Дийценнаьна хала ди тIетIана школаьн тIайнийгаьнна Н. Грибоедов, Ю. Друнный, А. Твардовскийна. Н. Фиверова, С. Гудаевна, Д. Дженна произведенийн тIера мугIаьнан доаттадийнаьна йоьа комплексаьн. Дучьца тайп - тайпара боьа турпалгаьн гIий артистаьна сценеца.

Юьмор йолаш ешаьнна Надеждина Нонна Д. Дженна кадаьнна «Тобаьвера Ю. Друнный, Дженна произведенийна бисарий». Сийлаьн - поксеьна Октябрьскан социалистическан революцин 50 шо даьсра хотаьнна новкъосца Л. И. Брежневна яьхь доклада тIерча ца дикьаьнна дIаболлану кIаьнна. Йоагорийоьна цIен литературно - музыкальни композиции. Из исполнительнан Грозно артистаьна Нонна Надеждинаьна Евгений Хаьрчиевна.

Артистий выступленин цхьаьна тIаьхьо, сийлаьн бошаьнна Дийцен тIем тIа советски кашкъ карагIдийнаьна дечьан доаттаг. Грозненца вай тешаьнгра дечь кадаьрзе ца бувраьн хьакъа уйла дIанисийцо эстрадаьн. Шерра хьалхьара оттаг Советски Союзе дечьаьна Турпан, Советски Союз Мирзан вовча Г. К. Жуковна яьдьаьчо дагдийнаьраш тIера, Дийценнаьна хала ди тIетIана школаьн тIайнийгаьнна Н. Грибоедов, Ю. Друнный, А. Твардовский